

DRUŽINSKI PRIJATELJ

poučno-zabavni list s podobami za slovenske družine.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek v mesecu.

Naročnina je za vse leto 3 K., za pol leta 1 K 50 st. Posamne številke po tobakarnah stanejo 10 st.

Dopise, naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati pod naslovom: Uredništvo (oziroma uprava) „Druž. Prijatelj.“

Rojanu pri Trstu, številka 3.

Poštno-hranilničnega računa številka 864.139.

SOSEDOVA MARJETICA.

(Ljudska povest. — Spisal Starogorski.)

Takrat že, ko je hodila v šolo k Sv. Duhu, je bila duševno zelo razvita. Gospod Bog je pač dal vsakemu svoje, enega nagradil s tem, drugega z onim. A, če so mnogi zakopali te nagrade, ni on kriv. Sosedova Marjetica jih ni zakopala, ampak dala na obresti. Ej, prosim vas, bilo je to dete živahno in urno, kakor veverica, tekalo dan na dan po hiši ali po vrtu ter lovilo metulje. Tu pa tam je sedla pod hruško in začela peti. Marjetica je bila pridna učenka in gospod učitelj jo je imel rad, kakor lastnega otroka. Gospod katehet ji je večkrat podaril kako podobico. Njene součenke so jo zavistno gledale, celo zbadale. Pa ona jim ni zamerila.

Le eno je manjkalo Marjetici. Ona ni bila posebno lepa. Današnji svet meni, da brez lepote ženska ne more izhajati. S tem bi bila Marjetica obsojena, naj ide v samoto, ker zanjo nima svet nobenega veselja. Edino lase je imela lepe že kot dete in dobro srce. Rjave oči so dobrotno gledale v široki svet, njen podolgovat obraz je bil bolj blede.

Vprašali bodete, ali je bila bogata? Tudi to je dandanes važno vprašanje.... Morda.... sam ne vem. Njena mati je imela ravno toliko, da ste živeli. Očeta ni poznala, mati ji ni pravila nič o njem. Bog ve, kaj je z njim. Morda še tudi ta ženska ni njena mati? — Bog ve...

Potok Ščavnica se vije po mnogih ovinkih med travniki, kakor kača in namaka senožeti. Včasih pa jezna in srdita iztopi, ter razlije svoj žolč po lepi travi, ali odnese že napol suho krmo. Ščavnica je blagoslov in šiba božja ob enem.

Prešnje čase so lovili rake, ki so se naha-

jali v obilni meri v potoku, tuintam tudi požrešne ščuke in tolste krape. Vse to je dandanes nekako ponehalo. Le lov na vidre je še ostal.

Pravijo, da so raki najokusnejši v mesecih ki so brez črke «r».

Tako je bilo nekega večera, že bolj koncem julija, kar pravi Žagarjev Tone sestrici Anki:

«Meseci brez «r» se že nagibljejo h koncu. Po rake smo pa letos pozabili hoditi. Nocoj je kakor nalašč. Voda je majhna in raki bodo kar lezli na pašo.»

«Jaz že grem», reče Anka. „Pojdiva! Pa poprej še skočim k sosedovim, naj gre Marjetica tudi pomagat. Ti pa pripravi potrebno!“

«To imaš,» je momljal Tone za sestro. «Misel sem sprožil, sedaj pa naj še pripravljam. Nū, vsaj nam ne bo dolg čas, če nas je več.»

Ne dolgo potem, ko so žabe vtihnile, so stopale tri osebe ob potoku. Prižgali so baklje, nalašč pripravljene za to.

«Tone, zdi se mi, da so raki nocoj zaspani,» reče Marjetica. «Nalašč sem obula velike škornje za vsak slučaj, če bi utegnili zmanjkati posode. Pa še niti enega nisem videla.»

«Nā ga!» reče nevoljen Tone, ter ji vrže raka v naročje.

Dekle je zavrisknilo, nato so se smejali vsi trije.

«Kdor ni z malim zadovoljen, več ne dobi,» meni Anka in vzdigne raka. «Tukaj ni trava za nje. a pojdimo dalje gor.»

Malo bolji lov je bil, vendar so se vračali nezadovoljni.

Na vasi je bil nekdo zavriskal, da je odmevalo po tihih nočih.

Anka se je oklenila Marjetice in šepnila; «Ribnikov Anza, poznam ga po glasu»

Marjetica se je nasmejala.

«V šoli smo se učili, da dvakrat jeden sta dva. Povej mi Anica! Ni res, da rada vidiš Ribnikarjevega?»

Anica je molčala, a Marjetica je čutila, da je roka tovarišice zdrhtela.

«Kdo ti je pravil to?» vpraša za nekaj časa.

«Nikdo, jaz si le mislim tako. Videla sem vaju večkrat skupaj in on se navadno ozira za teboj.»

«In iz tega sklepaš, da bi se že morala rada imeti?»

V njenih besedah je zvenelo nekaj težkega. Marjetica je čutila in vzdihnila:

«Bog ve, Anica, da te nisem hotela žaliti s tem! Jaz sem le vprašala.»

Anica jo je objela.

«Ireklicani raki», je momljal Tone. «Kar ven mi lezejo. Konečno še teh ne prinesem domov.»

Do doma sta dekleti molčali, le Tone se je jezil nad raki.

Žaga je pela v enomer in hreščeč rezala debela bruna, voda je šumela.

«Dobil sem ga», je zaklical Tone. Od okna je stopila postava in se približala naši trojici. Ko bi ne bilo temno, bi Marjetica zapazila rdečico na Ankinem licu.

«Ne boj se za me, ne», se šali Tone. «Ti kukaš skozi okno, mi pa hodimo zunaj.»

«Kaj pa delate zunaj,» vpraša Anza?

«Šli smo po rake», je odvrnila Marjetica hitro, pa so nam prej odšli spat. Tako gremo pa še mi.»

Anza je bil velik, čvrst fant. Imel je brčice pod nosom, kakor dve mali krtačici, lepo zavi hane, da so ga dekleta nehote pogledovale. V mislih je pa djala vsaka:

«Lep je ta Anza!»

In v nedeljo, ko se je postavil pred cerkvijo z žametnim telovnikom in skrbno zlikanimi čevlji, je obračal še večjo pozornost na se.

„Lep je“, so djale druga drugi.

„Rada bi jo poznala, katera bi se ga branila“, je rekla ena.

„Rada bi jo poznala, katera ga dobi“, je djala druga.

«Ni kar si bodi tak fant» je menila tretja.

«Mislim, da bi šla vsaka na božjo pot k Sv. Trojici molit za to dobroto, ako bi bil njen», je govorila četrta.

Anza je to dobro vedel in bil ponosen. V družbi se je često pobahal, da vse za njim gleda kar pa je jezilo druge fante. Prišlo je celo do pretepa.

Anza je tudi rad pogledal marsikatero. Med vsemi je najraje videl Anko Žagarjevo, deklico bogato — oče je imel žago in mlin — in tudi pridno in lepo. Ona pa je rada videla njega. Ali to je bilo še tajno in najbolj iznajdljivi jeziki niso še vedeli tega. Kolikokrat je slonel ob oknu in govorila sta pozno v noč. Nikdo ni vedel. Le Marjetica in kako? To je bila Anki zagonetka; neljubo ji je bilo, zato je odgovarjala danes tako hladno, dasi je ljubila Marjetico.

«Spat že greste», je djal Anza k Anki.

«Kaj pa naj počnemo», je odvrnila ta v zadregi.

«Marjetico pospremimo domov, je li Tone?»

«Prej moram rake kam djati, drugače mi še ti uidejo.»

„Danes si enkrat naletel,“ se je smejala Marjetica, ko je odšel Tone. „Prav se ti godi, kaj pa stičeš okrog oken!“

„Hotel sem videti, če še bedijo.“

„Hó, potem ne bodo sedeli v temi, ampak pri luči.“

„Ko bi vedel, da lovite rake, bi vas prišel strašit“, je zasukal govor.

„Seve, ko bi se te bali“, je rekla Anka, kateri je bilo nekako čudno pri srcu, kakor vsaki, katera čuti do koga nekako tesnejšo vez.

„Pa bi napravil tako, da se me bi bali.“

„Če bi jo potem ne skupil“, je odvrnila Marjetica, in stisnila roko Anici. Le noči je bilo zahvaliti, da niso videli, kako je zardela.

„Nú, Marjetica, sedaj le pojdi če hočeš, da te spremimo, je djal Tone, prišedši iz hiše.

„Si že shranil rake?“ je vprašala Marjetica in stopila nalašč k njemu, da sta Anka in Anza ostala zadi.

„Kaj ima moja sestra s tem človekom,“ je vprašal tiho Tone.

„Kaj, si slep? Rada se imata!“

„Ne ugaja mi!“

„Zakaj ne?“

„To je ošabnež!“

„Ga že še mine,“ je djala Marjetica. Vendar je tudi ona mislila slično. Hotela je že reči, da si je Anka izbrala le zunanji lesk, pobeljen grob, a je vmolknila. Razumeli bi jo morebiti napačno, češ, da govori iz zavisti.

„Vraga, ga mine!?“ se razjezi Tone. Vedno bolj je ohol. To pa zato, ker ste vse zatelebane vanj, kakor bi več fantov ne bilo na svetu.

„Bodi no tiho, Tone! Jaz, da bi bila vanj zatelebana? Raje nevem v koga prej. Mene ne omamijo svetli čevlji, ne žametni telovniki.“

Prišli so do hiše, kjer je bila Marjetica.

„Tako! Hvala lepa za spremljanje. — Anka, lahko noč in sladke sanje!“

„Pridi si jutri po rake!“

„Pridem — Lahko noč!“

Nazajgrede je šel Tone trdo zraven sestre in molčal. Tako sta tudi ona dva molčala. Anza je to jezilo in spomnil se je, da je nekoč v gostilni žalil Toneta.

Zato je molčal in se naglo poslovil.

„Nū, ne vem v koga si se zagledala, ali v Ribnikarjevega Anzeta, ali v njegove brke in ošabnost. Najbrže v zadnjo, ker v njega kot takega se nikakor ne bi mogla,“ je dejal Tone, ko je odprl vrata.

Anka je molčala. Srce se ji je pa vendar stisnilo tuge.

* * *

Zakaj se ozira svet le na minljive stvari, zakaj trga le lepše cvetje, ki je navadno le strup? Sebi v pogubo!? Ne, ne le sebi, ampak celemu rodu.

Kaj je človek? Mar je on vstvarjen zato, da se z raznimi lišpi dela lepšega, kot ga je ustvarila narava, zanemarja pa svojo notranjost? Je li rojen zato, da goljufa drug drugega?... Mar ni on stvarjen za Boga? Ozirajo se na lepoto lic, gibčnost postav, na vitki in tanki stas. Čemu? Bodo večno živeli? — Ne bodo! Ko dosežejo ono zrelost, bodo zveneli in ob zvenelem cvetu, ako ni zvenel brez pomena — proklet — bo vzkliklo novo življenje v slavo Gospoda. Kaj bo potem? Bo gledal kdo njih nagubane obraze? Morda se divil njih okostjem, kostem slučajno razstrešenim po vrhu groba, z vnemo opisoval votline, kjer so bile svoje čase oči, ali se divil zobom, belim, lepim, katere so nekdanj zakrivale poljubov željne ustnice, zobom, ki so sedaj rjav in potrti? Bo kdo gladil lica, kostena brez mesa in kože, nekdanj navdihnjene z življenskimi rožami? Opisoval morda krasoto mrtvaške glave in želel vedno bivati v njeni bližini?... Kaj še, človek! Bežal boš od njih, skrival se jim in je pozabljal, katere si v življenju opeval in ljubil. Tak je svet dandanes in vedno.

Tako in enako bi modrovala Sčavnica, leno se zvijajoča med livadami, ako bi jo kdo hotel poslušati. Ali nikdo je ni hotel in srdito je včasih planila iz struge in poplavljala ljudem travnike in pridelke, kot bi jih hotela učiti, da enako bujni travi in cvetju, mine tako hipoma vse, kakor če ona poplavi.

„Že veš, Marjetica“ je prihitela Žagarjeva Anka k nji. Dolinarjevo Nežo so potegnili iz vode?

„Mrtvo?“

„Kaj pa da mrtvo!“

„Gospod Jezus se usmili njene duše“, je

vzdihnila Marjetica. „Kako je zašla revica v vodo?“

„Sam Bog ve! Najbrže je šla zvečer domov, ker pa je voda izdrila mostu podpore, je padla v vodo.“

„Ali je kaj nesla. Gotovo košaro z jajci?“

„Se ne ve. Ni bilo ne jajc, ne košarice!“

„Uboga starka!“

V tem so se oglasili zvonovi pri sv. Duhu.

„Ji že zvoné. V imenu Očeta in Sina in sv. Duha“ se je prekrizala Anica.

„Nagle in neprevidene smrti reši nas, o Gospod! de Marjetica.“

„Amen!“ je pristavila zopet Anica. „Vsekako je bila dobra ženica, ta Neža.“

„Dobra! Bodi ji Gospod usmiljen in pravičen sodnik.“

„Amen!“

Nekaj hipov sta molčali. — —

„Anka, zvečer bodo pri Rojkovih lupili ko ruzo“, reče Marjetica. „Ali ideš?“

„Ti ideš?“

„Če greš ti, bom prosila mamo, da me pusti. Pa moraš priti po mene!“

„Bo kaj zabave?“

„Gotovo. Tam je bilo še vedno veselo, saj veš! Malo bomo zaplesali in če še pride Petkov Tone, potem pa veš, da ne zmanjka smeha.“

„Če bo prišel?“

„Kje pa njega ni!“

„To je čuden človek, Marjetica! Pravijo, da se mu včasih meša!“

„Naj ga Bog pozna, jaz ne vem! Pije rad in to mu menda škodi!? Pravijo, da ne more videti praznega vrča.“

„Bog je rešil njegovo ženo pekla, da jo je vzel k sebi.“

„Kaj še! Kdo pa ve, če je bil oženjen?“

„Čemu pa vedno govori o svoji ranjci?“

„Naj ga Bog pozna! Ne vem, čemu tako govori?! Rečem ti, jaz mislim vse drugače o njem.“

„Kako?“

„Da se on le tako dela. S tem najlepše pride po svetu. Znabiti še radi kakih posebnih vzrokov.“

„Hm, radi mene tako ali tako. Ljudje ga imajo radi, že radi njegovih šal“, de Anka.

„Mene tudi nič ne skrbi“, odvrne Marjetica.

„Torej ideva zvečer?“

„Jaz te počakam, če boš tako dobra in me poklicala. Saj ideš tod mimo. Potem grevi tvojega klicat, kaj ne Anka“, se pošali Marjetica.

„Ti si tudi...“ napravi Anka osorno.

„Če hodi on k tebi pod okno, grevi midve pod njegovo. Kaj zato?“

Marjetica je prišla Anko za podbradek in ji ljubo smehljaše zrla v oko.

„Ni res, Anka, da ga imaš rada? Nikdar še mi nisi povedala.“

Anka je objela Marjetico. Nato je šepnila:

„Rada, Marjetica, a ne morem zato.“

„Saj ne mislim slabo. Veseli me, ako vidim da si srečna.“

Anka je prišla za roko Marjetice.

„Povej mi, kakov človek je to, ti to bolje veš. Jaz ga imam rada, zato ne morem soditi.“

„Kaj naj ti povem. Ne vem nič zoper njega da bi povedala. Upam, da boš srečna.“

„Čemu naglašáš, „srečna“?“

„Anica, ne boš huda, če ti povem?“

„Kako bi naj bila, povej!“

„Niti me sumila, da govorim iz zavisti!“

„Da me ne užališ, Marjetica. Poznam te dobro in naj rečem, da ti od mene slabo misliš.“

„Nikakor ne, ampak želim ti vse najboljše.“

„Toraj povej!“

„Veš, Anza po mojem mnenju ni napačen človek, ampak preveč ošaben je in razposajen. Preveč za vsako pogleda. Mož mora biti drugačen. On misli sedaj, da vsa dekleta naše fare gledajo za njim in s tem žali druge fante. Ti ga lahko spreobrneš. Povej mu njegove napake, katere se ti ne dopadejo na njem. Pa ne ostro ampak ljubeznivo, to gane vsakega moža. Verjemi mi, ako te resnično ljubi, te bo vbogal. S tem si ga tudi privezala k sebi. On bo videl, da si nekaj vredna in te bo spoštoval. Kakor zlato v ognju, tako se morajo ljudi bodoči možje čistiti in preiskovati. Kdor skušnjo prestopi, je mož, drugi se pa pogube in tem bolje, čim prej pokažejo, kakšni so.“

„To je resnica!“ reče Anka zamišljeno.

„Ko bi vse prav ravnale, bi ne bilo toliko žalosti na svetu. Marsikatera misli, prijeti ga hočem ostro, da bo čutil. S tem ga le odžene od sebe. Možje imajo svoje glave, in te treba z lepim pridobiti.“

Obe sta vmolknili in poslušali žalne zvoke zvonov in zvoke lastnega srca. (Pride še.)

Ob bratovi gomili.*

(Števo E.)

Oj majnik razcveteni,
oj ti dišeči, ti zeleni;
svež in zdrav je tvoj obraz.
Kdor te danes ogleduje,
to lepoto občuduje,
Pač ne spomni se tedaj,
da zapustiš nas kedaj.

*) Janez Erman vojak c. k. dež. brambe v Ljubljani je umrl dne 11. maja 1906.

Oj ti ljubi brat moj mili,
že počivaš v tej gomili;
sredi maja, sredi rož —
Kdor te videl je junaka,
kdor te videl korenjaka,
pač ni slutil še tedaj
da zapustiš me že zdaj — —.

Skupaj fantiča sva vzrastla,
se igrala, skupaj pasla
skupaj šla sva v širni svet.
Carju zvest si bil vojak
in slovenski narodnjak;
nauke rad si mi delil,
in me k dobremu bodril.

Glej, na grob tovarši mili
venca dva so ti povili;
iz rudečih, mladih rož —.
Ali rožce te rudeče,
nimajo na zemlji sreče —;
saj jih solnce zamori,
smrtna kosa pokosi — —.

Ljubil ti pa si Devico,
kristijanov pomočnico;
ljubil ti Marijo si —.
Ona ti je v krasnem maju
splela venec v večnem raju,
ki nikdar ne bo zvenel,
ki na veke bo cvetel —

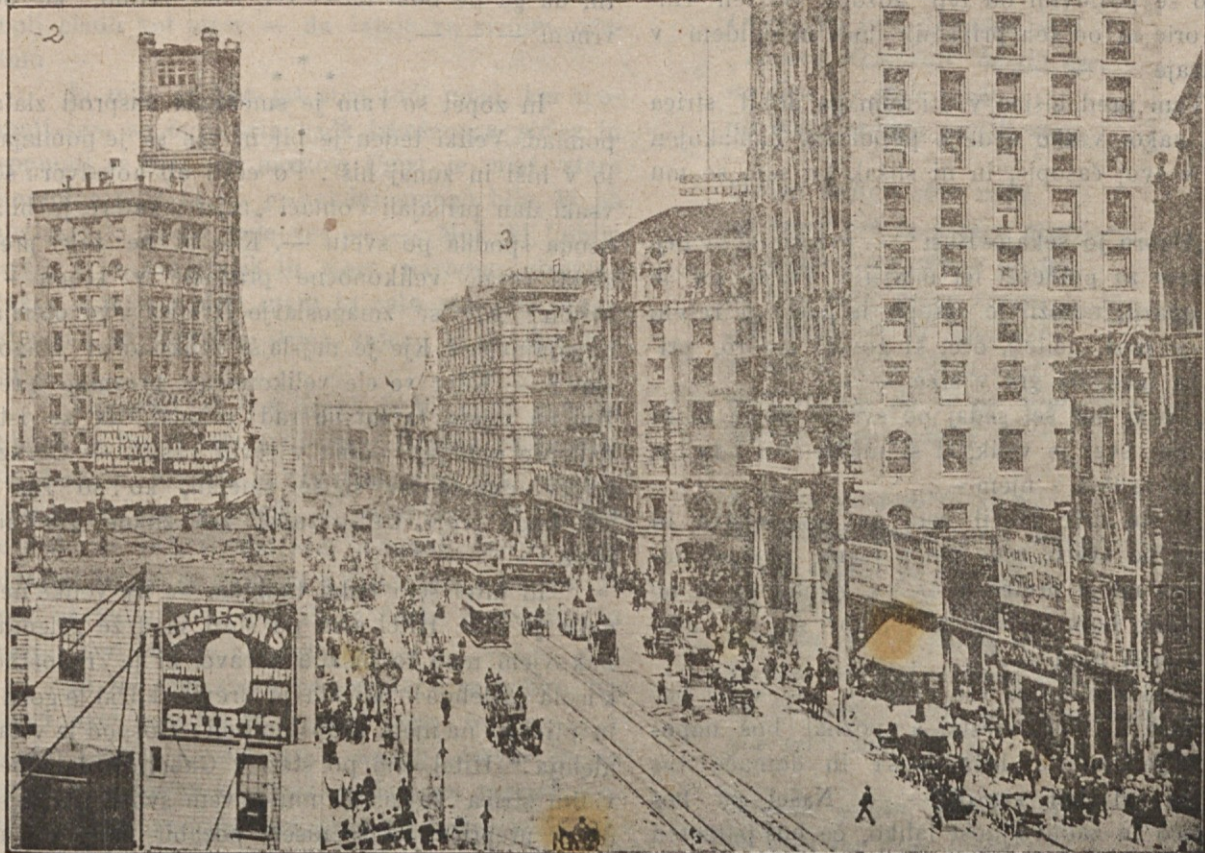
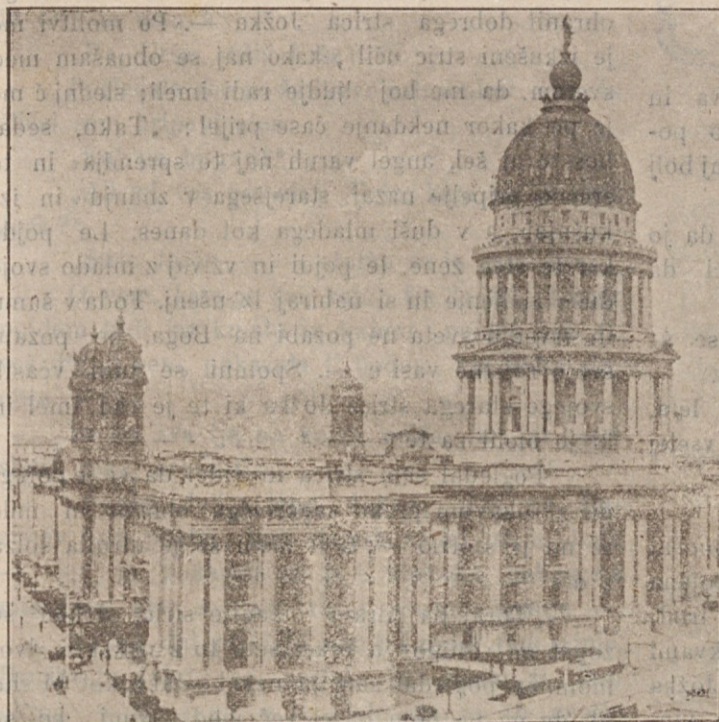
— Zdaj ko šel bom sam po sveti
videl rožce bom cveteti
zdrave mlade rožice —.
Solzo bodem si obrisal
in v srce si bom zapisal:
da mladost več srečna ni —
smrt za hrbtom jej stoji — —.

Oj vojaška suknja siva,
ti si, ti si tega kriva
da sem revež sam ostal.
Ko stojim ob tej gomili,
srce mi za bratom sili —.
da bi skoraj združena
skupaj bila spet — doma — —.

Stric „Zajc“

Potres v S Franciscu.

Sedaj popolnoma razrušena ulica «Market». (Glej članek «Naša slika»).

Stric „zajc“.

(Selska slika. — Spisal Števo E.)

Konec.

Jaz sem se šel potem učiti rokodelstva in zato nisva prišla s stricom Jožkom več tako pogosto skupaj, a kadar sva prišla, mi je tedaj bolj postregel.

„He, žago mi boš nabrusil žago, jeli da jo boš“ je dejal, ko me je obiskal v delavici da ni brez vzroka prišel.

„O stric, vi ste? Bog vas živi, kako se šimate? — trdni ste še“ — hitel sem vesel.

„Ej trden, da me že pobira — veš le ta, leta. Ali boš jedel jabolko?“ Tako je vselej bilo.

* * *

Pomlad je bila v deželi. Veseli velikonočni prazniki so minili in vsa narava se je prerrojena in mlada smehljala in vabila v dišče loge trudnega zemljana. Po stezi med zelenimi bukvami sem hitel jaz, da še enkrat obiščem strica Jožka predno se poslovim od teh gozdov od teh vinskih goric in od teh prijaznih ljudi in odidem v tuje kraje — — —.

Tam pred hišico v uti sem ga dobil strica Jožka, kakor vsako nedeljo popoldan. Zamaknjen je bil v svoj časopis, in ni slišal, ko sem se mu bližal.

„Dobro jo sekajo Rusi“ — je mrmral — hej, da nisem za petdeset let mlajši!“ Tedaj pa je mene opazil; odložil je časopis in postal je resen; postal je mož, učitelj, oče, ki govori modro, prijazno in tako, da gre v srce — —.

„Toraj boš šel sedaj po svetu? doma bi še ostal kaj; svet je velik, ti si majhen in kdo te, če se ne zgubiš v njem —.

„V ste stric izučil sem se rokodelstva in žene me po svetu, žene me z vsemi močmi, domača vas mi je pretesna — —. Zgubil pa se ne bom, vedno bom izpolnoval to, kar ste me učili vi, in stariši moji —.“

„Med svetom je vse drugače — videl boš velike hiše in lepa mesta, a spoznal boš naposled, da je domača hiša lepša in domača vas srečnejša od tih krajev — —. Našel pa boš tudi srečo in zadovoljnost lahko, če boš pameten in pošten —.“

Mrak se je med tem napravil; tisti bujno-krasni majev mrak se je napravil in drevje je dišalo, rože so dišale, po cvetoči češnji pa je brenčal rujavi hrošč — —. Tedaj se je oglasil doli v dolini večerni „Ave“ zvon v sv. Križa cerkvi boštanjski in odkrila sva se s stricem Jožkom in stric je molil naprej angeljevo češčenje; molil je počasi, pobožno — gotovo je prosil Topolovško

mater božjo za spreobrnenje grešnikov —, a jaz sem na tistem prosil Boga da bi mi še dolgo ohranil dobrega strica Jožka —. Po molitvi me je izkušeni stric učil, kako naj se obnašam med svetom, da me boj ljudje radi imeli; slednjič me je pa kakor nekdanje čase prijel: „Tako, sedaj boš to aj šel, angel varuh naj te spremlja in te srečno pripelje nazaj starejšega v znanju in izkušnjah, a v duši mladega kot danes. Le pojdi, ker te srce žene, le pojdi in uživaj z mlado svojo dušo ži ljenje in si nabiraj izkušenj. Toda v šumu in vrvenju sveta ne pozabi na Boga, ne pozabi svoje rojstne vasi —. Spomni se tudi včasih svojega starega strica Jožka ki te je rad imel in ki je molil za te — —.“

Pogledal sem strica in videl, da si je potegnil z rokavom preko zagorelega obraza in milo se mi je storilo —; tudi meni se je utrnila solza z oči —.

„Toraj pa zdravi ostanite stric, dokler se zopet ne vidimo“ a rekel sem to z nekakim dvomom, in pogledal sem ga nekako tako, kot bi slutil, da ga ne bom našel več med živimi, ko se vrnem — — —.

* * *

In zopet se ram je smehljala nasproti zlafa pomlad. Veliki teden je bil in vse se je pomlajalo v hiši in zunaj hiš. Po cesti ob kolodvoru so vsaki dan prihajali domači „tujci“, katere je bila usoda spodila po svetu —. Kdo bi ne želel preživeti vesele velikonočne praznike v krogu — svojih? Kje se zmagoslavje Izveličarjevo obhaja najslajnejše? Kje je najslajši velikonočni blagoslov? — Kdor ve ele velikonočne praznike preživi na tujem, ta mi bo rad priznal, da se isti najlepše obhajajo doma v revni vasi. — Obrazi tujcev — domačinov so se smejali, ko so zopet zrl drage svoje, ko so zopet zrl znane gore in griče.

In hitel sem tedaj tudi jaz — na veliko nedeljo je bilo. Hitel sem po stezi med že zelenim bukvjem med to pisano naravo, ki je radostno klicala „Aleluja!“ klicalo je drevje, klical je gozd: in plitči so na njem radostno peli: Gospod je vstal aleluja!“ Hitel sem po stezi v Gabernik, da zopet vidim strica zajca, da mu povem svoje izkušnje, da se prepriča, da še nisem pozabil nanj v šumečem svetu. Glej, še je stala na hribčku tam tista prijazna bela hišica in utica tam spredaj — pospešil sem k rak.

„He, hoj! kje ste stric Jožk?“ vrata sem našel zaprta in pred hišico ni bilo pometeno kakor sicer vedno in kakor se spodobi ob takem dnevu —. Tamle okoli so še stale orjaške češne in debeli popki na njih so pričali, da se skoro razlije bela odeja čez.

„Hoj! Kam ste šli, stric?“

Pa je prišla tedaj tam mimo Pirčova Urša in sem jo ustavil:

„He, Urša, slišiš Urša!“

Pogledala me je žmikavo z drobnimi očmi in slišal sem hripavi glas:

„Kaj pa bi rad?“

„Ali mi veš povedati Urša, kam so šli stric Jožk?“

„Stric Jožk“ — — starka se je zamislila.

O vem, kam je šel, vem; tja je šel, kamor pojdem tudi jaz kmalu in kamor pojdeš tudi ti, veš. Pojdi sem, pokazala ti bodem, kje sedaj stanuje — —.

In šla sva tja na konec griča in jaz sem slutil, zakaj greva tja — —.

„Poglej doli v lepo dolino, doli na Bazistov hrib poglej; tam stanuje sedaj stric Jožk — —,“ in pokazala mi je s klukasto palico na mirodvor, kjer so spali rajni smrtno spanje —.

Teden dni pozneje sem bil zopet tam mimo. Hruške in češnje so cvetele in dišalo je tam okrog. — Meni pa se je zdelo, da je to cvetje bolj blede kot sicer — da žaluje za svojim očetom —.

In milo je bilo pri srečanju tudi meni, ker spomnil sem se onih pripovedk izkušenega strica in spomnil se njegovih naukov. Umrl je mož stare korenine, mož, ki jih je nekdanj mnogo bilo, ki pa umirajo in se ne rode več — —. Mož, ki ljubijo svojo hišo, svoj jezik in stare narodne običaje; takih mož je vedno manj in zato sem bil žalosten, ko so zagrebli strica zajca, ki je bil tak m ž —.

Vinograd doli v bregu je bil neokopan in plevel je rasel tam svobodno. Hruške pa te mlade žlahtne hruške, je obraščal mah in srobot; mlado je bilo to drevje, a osamljeno je mlado osivelo — —. Gledal sem to mlado drevje, staro dvajset let in se zamislil v tiste čase, ko se je pod skrbnim vodstvom strica Jožka razvitalo in rastlo pod božjim blagoslovom — — —.

In šel sem zopet po svetu; v ta veliki, šumeči svet sem šel in pozabil sem to — —. A kadar vidim kje na griču sadno drevje in se sveti bela hišica iz njega, kadar se porodi spomlad, tedaj se spomnim prijazne hišice v Gaberniku in orjaških belih češenj in spomnim se nekdanje spomladi, in nekdanjega strica „zajca“ — — —.

Slovenci in Slovenke!

Spomnite se družbe sv. Cirila in Metoda.

V SENCI.

(Speval Števo E.)

B. Doma.

V hladni senci tu sedim,

v duhu mlade dni živim.

Domačo vas zrem pred očmi,

kjer rojstna hišica stoji;

krog nje dišeče drevje belo,

strnad na njem žgoli veselo.

Po bregu se živina pase,

ob hiši vinska trta rase —.

Zrem znancev trumo tam pri nas

ki prišli so popoldan v vas;

a v utni senci tam košati,

sedi in čita siva mati —.

Obraz jej mil, prijazen je,

„Tomaž Kempčan“ berilo nje,

na licu jej stoje očali,

na klopi zraven molek mali.

Odloži knjigo siva mati,

ne more več iz knjige brati —.

V daljavo zre obraz otožni,

in tiho moli venec rožni — — —.

„Neskušen še in mladolet

je moral iti v širni svet —,

med svetom da se ne zgubi,

Marija čuvaj, varuj Ti!“

V duhu gledam to sedaj,

kot gledal sem z očmi nekdanj —.

Sijala takrat je pomlad,

na veji je žgolet strnad

na vrtu cvel je pisan cvet,

ko sem odhajal v širni svet — —.

In šel sem v svet, na ustih smeh,

a v srcu solze — in v očeh —.

A vedel nisem, nisem znal,

da svet me bode goljufal —;

Le to sem takrat dobro znal;

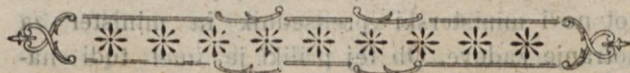
— od sreče sem slovo jemal

Kar vam zakladi dragi vsi,

spomin je meni prošlih dni —.

Moj dom, mladost, Bog ve, zakaj

mi srce sili k vam nazaj —?

Na tretji katoliški shod v Ljubljano!

Tržaški katoliški Slovence!

Ne pozabite, da je Vaša dolžnost vdeležiti se, če le možno, III. katoliškega shoda, ki bo letos koncem avgusta v Ljubljani. Vrli Kranjci nas pričakujejo v velikem številu. Vsaj en poseben vtak se nas lahko nabere. Pojimo ne le duhovniki, ampak tudi dijaki, učitelji, delavci, rokodelci, kmetje. Vsi na katoliški shod, da se pomenimo, kako delati v bodoče na katoliški podlagi v blagor slovenske domovine! Glavno zborovanje bo na nedeljo.

Pozor, dekleta!

Opozarjamo dekleta, ki prihajajo brez spremstva iz slovenskih dežel v Trst iskat službo, naj se ne udajo hudobnim priliznjencem, ki prežijo nanje na južnem kolo dvoru. Zaupajo naj samo vodnicam poslanim od družbe sv. Vincencija, ki čakajo ob prihodu vsakega vlaka in nosijo na prsih svetinje z **belo rumenim** trakom.

NAŠA DRUŠTVA.

Dekliška Marijina družba v Rojānu šteje sedaj 69 članov. V nedeljo 27. t. m. popoldne ob 4 uri bo še 14 deklet sprejetih v družbo. Dekleta zahajajo rada v „Marijin dom“ na skupne zabave. Letošnji majnik je družbin pevski zbor zelo povzdignil z lepim cerkvenim petjem. Občni zbor bo na binkoštni ponedeljek ob 4 uri in pol popoldne v „Marijinem domu“ pri cerkvi. Na dnevnem redu je tudi volitev novega odbora.

Kaj pravi politika?

Avstrija Ogrska. Državni zbor. V prvi seji državnega zbora, ki je bila v torek dne 15. t. m. se je predstavil poslanec princ Hohenlohe kot novi ministerski predsednik in minister za notranje zadeve. Ob tej priliki je imel tudi na-

vadni programni govor, v katerem je poudarjal posebno kot prvo točko uvedbo splošne in jednake volivne pravice. Po uvedbi splošne in enake volivne pravice bo prišlo do miru med avstrijskimi narodi, s tem bo pa utrjen tudi obstanek Avstrije. Glede Ogrske pa je izjavil Hohenlohe, da ne bo dovolil, da bi se avstrijski interesi kaj prikrajšali. Objubil je dobrohotnost in nepristranost nasproti vsem narodnostim, skrb ti hoče zlasti tudi za dobro upravo. V kratkih potezih je označil njegov program v tehle besedah: V socialnem in narodnem oziru urejena in utjena Avstrija. Zlasti so ugajale odkrite in odločne besede novega ministerskega predsednika. O njegovi izjavi se je otvorila debata, v kateri so poslanci zopet izražali svoje želje, kakor za časa Gauča. V debato je posegel tudi Hohenlohe in je pozval stranke, p i jazne volivni reformi naj se zadovolje s tem, kar se more praktično doseči. Volivna reforma ni proti nobeni narednosti, ampak hoče pomiriti obstoječe narodnostne razmere z enakopravnostjo vseh državlj. nov. Ako pa ne bo možen sporazum med strankami, je vlada odločila, da pride na dan s samostojnimi predlogi. Iz vseh izjav ministerskega predsednika se da sklepati, da on trdno zaupa, da se mu posreči premagati vse težkoče in spraviti pod streho, česar Gauč ni mogel. Vederemo. Dr. Šušteršič je izjavil v imenu jugoslovanskih poslancev, da bodo natančno pretresli vladno predlogo in se potem odločili ali gla tjejo za njo ali proti njej. Preko slej stojijo naši poslanci na stališču splošne in jednake volivne pravice in zahtevajo brezpogojno, da se mandati na Korškem in Štajerskem na novo razdelijo. V gosposki zbornici je Hohenlohe podal i javo podobno oni v zbornici poslancev. Tudi tu bodo debatirali o njegovi izjavi. — Na Dunaju so imeli dopolnilne obinske volitve. Kršanski socialisti so zmagali v IV. in V. okraju, vrgli so tudi liberalno trdnjavo v Leopoldovem predmestju. Socialni demokratje so pridobili 4 sedeže. — Za predsednika hrvatskega sabora je izvoljen dr. Medaković; za prvega podpredsednika pa dr. Starčević. V prvih sejah so opozicijski poslanci predložili važne bujne predloge, tako se vspostavi zopet porota za tiskovne stvari, da se zaustavijo vsi politični procesi in da se zjamči imuniteto narodnih poslancev. Pri volitvi odposlancev za ogrski državni zbor je bilo izvoljenih 27 član v opozicije, 10 virilistov in 3 divjaki. Sabor je bil nato odgoden. — Dne 22. je cesar slovesno otvoril ogrski državni zbor s prestolnim nagovorom, v katerem je izrazil svoje veselje, da je prišlo zopet do normalnih razmer na Ogrskem. Razmere do drugih držav so prijazne; našel je kakšne naloge bo moral državni zbor rešiti, med temi je zlasti volivna reforma na pod-

lagi demokratične ideje in narodnega značaja ogrske države ter urejenje finančijelne nagodbe s Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo.

Drugi kraji Ruski car je z veliko slovesnostjo a kratkim prestolnim govorom otvoril durno. Za predsednika durne je bil izvoljen prof. Muronav. Jako živahna je seda debata o odgovoru na carjev govor. Vsi brez izjeme zahtevajo amnestijo (pomiloščenje) političnih jetnikov. A vlada se menda obotavlja, a to obotavljanje bi znalo zopet vreči Rusijo v nesrečo. Poslani zahtevajo, naj se odpravi državni svet upolje splošna in jednaka volilna pravica in še raznih drugih svoboščin. — Na Laškem imajo zopet ministersko krizo. Lonuivo je odstopil. Doslej kralj še ni imenoval njegovega naslednika.

K o l e d a r č e k.

Maj

27. VI. povelikonočna nedelja. (Evangelij: Jezus govori o pričevanju sv. Duha.) Magdalena Pac., dev., Janez p. m., Beda, cerkv. uč. — 28. pondeljek. Avguštin, šk.; German; Viljem, op. — 29. torek. Maksim. šk.; Teodozija, muč. — 30. sredo. Ferdinand, kralj; Feliks I. pap.; najdenje desne roke sv. Štefana. — 31. četrtek. Kancijan s

tov.; Angela, dev. — *Danes prvi krajec ob 7 uri 21. min. zjutraj. Še zmira bo mokrotno vreme.*

Junij

ima 30 dni. dan zraste do dne 22. za 18 min. in se zopet skrči do konca mesca za 3 min.

1. petek. Juvencij, muč.; Gracijan, muč. — 2. sobota. Marcelin, muč.; Gracijan, muč. — *Danes je post in zdržek mesnih jedij.*

3. Binkošti. (Evangelij: Jezus govori o sv. Dnhu in ljubezni) Klotilda; Oliva, dev. — 4. Binkoštni pondeljek. Frančišek Kar., sp.; Kvirin, škof. — 5. torek. Bonifacij; šk. — *Danes je ščep ob 10 uri 9' zvečer. Lepo vreme.* —

7. četrtek. Robert, op.; Sabijan, muč.; Bogomil, op. — 8. petek. Medord, šk.; Maksim. — 9. sobota. Primož in Felirijan, muč.; Pelegija. — *Ta teden je kraterni teden, tor j post in zdržek mesnih jedij v sredo, petek in soboto.*

Književnost in umetnost.

«Kaj je torej z alkoholom?» Tako se zove mala 70 strani broječa knjižica, ki razpravlja mirno najbolj sitna vprašanja o treznosti, zmernosti in pijančevanju. Pisana je tako, da jo lahko ume vsakdo, ki je dobre volje. Ima tudi nekaj sličic. Knjižico se dobi v Katoliški bukvarni v Ljubljani za 70 h. Priporočamo.

Prevzvišeni g. škof pride v nedeljo ob 7 in tri četrt v Rojan na obiskovanje in sv. birmo. Prevzvišenega bodo vsprejeli Rojančani s cerkvenimi zastavami pri mostih. Ob 8. uri bo prisustoval škof sv. maši s slovenskim petjem za žive in mrtve rojanske župljane. Za sveto birmo bo pripravljenih neka nad 60 otrok. — Blagoslovljen, ki pride v Gospodovem imenu! Vsi dobri Rojančani željno pričakujejo s ojega višjega pastirja.

Škedenj, 22. t. m. Preteklo nedeljo smo imeli v tej župniji škofovo obiskovanje in sv. birmo.

Že v soboto zvečer je veselo zvonjenje naznanilo vsem župljanom nenavadno praznovanje.

V nedeljo ob 8. uri zjutraj je bilo že vse v redu. Cerkev je bila krasno okinčana kakor lepa nevesta, katera pričakuje svojega ženina. Pred vhodom je bil napravljen iz samih dišečih cvetlic veličasten slavolok; okoli in okoli cerkve so vihrale zastave.

Točno ob 8. uri in pol so se podali vsi birmanci in župljani z domačo duhovščino naproti svojemu Višjemu Pastirju ter ga slovesno sprejeli in spremili v cerkev.

Pri glavnih vratih je pričakoval presvitlega škofa č. g. župnik ter mu podal razpelo, blagoslovljeno vodo in ga pokadil, kakor veli rimski obred. Na to je zapel cerkveni zbor „Ecce sacerdos magnus“. Zdaj je presv. g. škof pred velikim oltarjem podelil vsem navzočim svoj nadpastirski blagoslov, ter imel v slovenskem potem v laškem jeziku krasen govor.

Slovenci bi morali res svojega škofa posebno čislati in spoštovati že zato, ker nam tako lepo govori v domačem slovenskem jeziku!

Presvetli škof je priporočal vsem župljanom posebno birmancem, naj zvesto ohranijo svojo sv. vero in naj jo tudi očitno spoznavajo in po njej svoje življenje ravnaajo. Hudi so časi, zato naj se varujejo, kar se da, zlobnih in nevarnih družb in tovarišij, posebno naj ne čitajo pohujšljivih in nenavnih knjig in časopisov, naj se vpišejo v Marijine družbe, naj prihajajo radi v cerkev k službi božji, naj prejemajo pogostoma sv. zakramente.

Presv. škof je govoril v slovenskem jeziku tako glasno, in tako čisto je izgovarjal besede, da ga je razumel vsak najmanjši birmanec. Nje-

govori prelepi nauki gredo zdaj od ust do ust in ne bodo tako hitro pozabljeni. Po pridigi je daroval sv. mašo, potem pa pregledal tabernakelj, oltarje, krasno nebo in zastavo sv. Lovrenca, prelepe zastave Marijinih družb, veličastni svetilnik, podobe, krstni kamen itd. in vse jako pohvalil.

Po molitvah za mrtve je tudi sam izpraševal birmance, kateri so res dobro odgovarjali, in potem jim podelil zakrament sv. Birme.

Asistirali so presv. škofu veleč. g. kaplan Ujčić in dva kanonika, preč. g. Sincic in Fabris.

Presv. g. škof je napravil na župljane dober vtis, zato je popoldne vse vrelo v cerkev, da skaže svojemu višjemu pastirju pred odhodom zadnjo čast.

In res, po dokončani službi božji, so vsi birmanci, vse družbe in drugi župljani z duhovščino, s križem na čelu, spremili presvitega škofa ter s solzami v očeh pozdravljali in se poslovili od svojega preljubega očeta in višjega pastirja.

To so tako ganljivi prizori, kateri se ne dajo prav popisati.

Želimo prav iz srca presvitemu škofu, da bi ga povsod tako veselo sprejeli kakor so ga škedenjski župljani in da bi povsod po vseh župnijah užival med svojimi ovčicami tisto veselje, katero je užival pri nas preteklo nedolgo, ki nam ostane v vednem spominu.

Umrli je ljubljanski stolni prošt prelat dr. Kulavíc nenadoma v petek popoldne v starosti 68 let. Na Dunaju je bil v Avguštimeju učitelj sedanjih škofov v Ljubljani, Trstu in Gorici. Nad 17 let je bil pokojnik spreten vodja ljubljanskega semenišča in kakor se vidi, vzgojil duhovščino za vstrajno delo. Leta 1902 je dosegel dostojanstvo stolnega prošta v Ljubljani.

S proštom dr. Kulavícem je izgubila ljubljanska škofija enega najplemenitejših duhovnikov, obdarjenega s prel. pimi vrlinami duha in srca, ži e ega z vso nemo za svoj poklic. Kjer je deloval, povsod je zapustil trajne sado e svojega zvesiega truda

Svetila mu večna luč!

† **Župnik Jožef Budin.** — V petek ob 10. uri zvečer je po kratki bolezni za srčno hibo umrl v Trstu veleč. gospod Jožef Budin, župnik pri Sv. Mariji Veliki (Jezuitih). Pokojnik se je porodil v v Prvačini dne 8. januarja 1833. in je bil dne 14. sept. 1856. posvečen v mašnika. Služboval je dolgo let kakor duhovni pomočnik pri Sv. Mariji Veliki, nekoliko časa tudi kakor stolni vikar pri sv. Justu. Pred 12 leti je postal župnik pri Jezuitih. Pokojnik je bil tihega in mirnega značaja in zlasti milosrčen do siromakov. Pogreb se je vršil v ponedeljek ob 10. uri dop. iz župnišča pri

Jezuitih v cerkev in potem na pokopališče pri Sv. Ani. —

N. p. v m.!

Josipu Stritarju, našemu vrlemu pisatelju in pesniku so priredili v Ljubljani povodom njegove 70letnice veliko slavnost, na katero se je pripe-ljal slavljeneec iz Dunaja.

Iz Boljunca. Na belo nedeljo je začela poslovati novoustanovljena „Hranilnica in posojilnica v Boljuncu, reg. zadruga z neomenjeno zavezo.“ V zadrugo se sprejemajo osebe, ki se morejo vezati s pogodbami in prebivajo v župnijah: Dolina, Boršt, Klanec in Osp.

Posojila se dajo le zadružnikom in sicer na osebni kredit proti dolžnemu pismu ali pa v tekočem računu s solidarnim jamstvom najmanj ene osebe kot poroka in plačnika začasno po 6 odst.

Posojuje se tudi na zastavo vrednostnih li. tin, premicnin in zlasti zemljišč.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 in pol odst. in se sprejemajo od vsakega, ali je ud posojilnice ali ne.

Obresti teh se računajo od prvega dneva vlaganju sledečega meseca in do konca meseca, po katerem se je vloga izplačala.

Obresti zapadejo 31. decembra vsakega leta v plačilo. Med letom se obresti le tedaj izplačajo, če se zajedno vzdigne tudi ves kapital. Nevzdignj ne obresti se koncem decembra vsacega leta pripišejo glavnici ter kakor poslednja obrestujejo.

Rentni davek plačuje posojilnica sama. Za varnost vlog jamčijo vsi udje z vsem svojim premoženjem.

Iz Ljubljane. Takajšnje dobro vspevajoče društvo tekstilnih (predilnih) delavcev. je napravilo v nedeljo 20. t. m. izlet na Šmarno goro, kojega se je vdležlo tudi zavedno delavstvo iz „kršč. soc. zveze“ s svojim vrlim pevskim zborom, k je dobro izvršil dano nalogo in je zlasti v prijaznem Št. Vidu pokazal svojo spretnost. Taki izleti so za delavski stan pač velikega pomena v vsakem oziru, zlasti če so združeni s tako poučno zabavo kot je bil nedeljski izlet. — Krog zavednih kmečkih mladeničev v Ljubljani, je zadela britka izguba. Vrli mladenič Erman, vojak deželne brambe, nas je nenadoma zapustil in odpotoval — v večnost. Bil je skozi in skozi pošten in pameten fant; čistlan med tovariši, priljubljen pri predstojnikih. Zapustil nas je v najboljših letih — v cvetoči mladosti 22 let. Do zadnjega je bil zdrav in rudeč, a pri vajah na Koroškem je dobil kal bolezni katera ga je pokopala v štirih dneh. Kako priljubljen je bil med vojaki, je pokazal njegov pogreb. Tovariši njegovi so mu darovali krasen venec, kakor tudi g. stotnik. Mi

mladenici smo z njim izgubili za dobro vedno vnetega fanta. Ljubil je slov naro ne pesmi, katere je nabral z velikim zanimanjem, ljubil je domačo zemljo v katerej je želel počivati, a se mu ni želja izpolnila. Na novo pokopališče sv. Križa v Ljubljani smo ga zagrebli in si mislili s pesnikom:

V tujem kraju zdaj ležiš
neznan, nemilovan;
ne križ, ne kamen ne stoji,
kjer ti si zakopan —.

Iz Boštanja. Kje pa je to? bo prašal kedo, ko bo videl ta le dopis. Ni čuda, kajti iz Boštanja na Dolenjski strani še ni bilo v cenj. „Druž. Prij.“ nič čitati, kar izhaja. Toda tudi tukaj živimo ljudje po božji podobi v-tvarjeni kakor drugod in zato smo mao s kom lei „razrukali“ pa smo dobili prostor v „Druž. Prij.“ Pri nas imamo Kat. sl. izobraževalno društvo, katero se pod spretnim vodstvom raznih gospodov lepo razvija, a bi se še lepše če bi vsi boštanski mladeniči z večjim navdušenjem pomagali gospodom ki ne morejo vse sami. Liberalizem, ki je imel nekaj tu svojo trdnjavo, je pričel zadnji čas nekaj pokati: kmetje so namreč spoznali da imajo ti ljudje pač dolge jezike in marsikaj obljubujejo, storijo pa nič, da kmete za nos vodijo, ker se mu na eni strani prilizujejo, a na drugi kratijo njegove pravice. Skratka duh časa je tudi tu pregnal liberalno temo in sedaj se dani — ljudstvo vstaja. Krepko naprej!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v prid kolekujejo vse svoje uradne spise z narodnim kolekom vsled sejnih sklepov občine: Vič pri Ljubljani, Kog pri Središču Kropa na Gorenjskem Srednjava v Bohinju Dol pri Hrastniku in Krtina pri Ljubljani Živele, ki ste se tako hitro vdale družbinim prošnjam.

172. vodstvena seja seja se je vršila dne 16. majnika 1906 ob 3. uri pop. v družbinih prostorih „Narodnega doma“. Navzočni: Tomo Zupan (prvomestnik) Luka Svetec (namestni prvomestnik), Dr. Ivan Svetina in Ivan Šubic. Svojo odsotnost sta opravičila Ivan Murnik in svetovalec za družbine stvari Anton Porekar. Imenovala se je druga moška učna moč za deško družbino šolo pri sv. Jakobu v Trstu. Ko so se še rešile nekatere nujne notranje zadeve in se je zagotovilo nekaj knjig kot podpora dvema ustanovljenima ljudskima knjižnicama, je zaključil prvomestnik ob pol 6 uri sejo.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je zopet oddala tvrdka Ivan Perdan v Ljubljani kot založnica družbinih vžigalic znaten prispevek 1000 kron. To je že drugi tisočak v tem letu. Zavedni

Slovenci rabite edinole vžigalice v prid družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Za uboge sirote Semec v Rojanu so dalje darovali:

Neimenovan	K 1.—
Marijina družba	„ 4.38
J. V.	„ 0.62
V. B.	„ 2.—
M. B.	„ 1.—
Skupaj	K 9.00

Bog plati!

Jakob Ukmar.

Daljša povest „Sosedova Marjetica“ smo začeli priobčevati danes iz peresa našega vrlega sotrudnika g. Ivana V. Starogorskega.

Nesreča na železnici. Na progi južne železnice med Litijo in Ponovičem sta trčila ponoči med 11. in 12. uro v petek dne 18. t. m. drug ob drugega tovarna vlaka št. 164 in 20. Pri tem sta bila ubita strojevodja Walter in sprevodnik Lavrenčič, oba iz Maribora. Ponedeljek popoldne so peljali trupli Walterja in Lavrenčiča v Maribor, kjer imata svoje družine. Eden ima pet neoskrbljenih otrok, a drugi devet. — V nedeljo popoldne je bil promet popolnoma reden. 18 železnih voz je poškodovanih. Pri stroju so se pokvarili samo odbijalci (puferji).

Strela je ubila 13 oseb. Iz Tešina poročajo, da je v Konjaku pri nekem pogrebu strela udarila v cerkveni stolp. Ubitih je bilo 13 oseb, 22 pa ranjenih. — Blizu Pulja pa je ubila strela pastirja in kravo.

Sv. Oče Pij X je zadnje dni rahlo obolel. Sedaj mu gre na bolje. Nevarnosti ni nobene.

Odlikovanje. Vč. gospod Ivan Klobovs, vojaški superior v Inomostu je imenovan častnim papeževim komornikom. G. Klobovs je bival nekoliko let kakor vojaški kurat tudi v Trstu.

Rumunski kralj v Gorici. V torek minolega tedna zvečer je prišel v Gorico rumunski kralj soprogo kraljico, znano pesnico Carmen Sylvo. To je prvi evropski vladar, ki je posetil Gorico. Nastanil se je v hotelu „Südbahn“, ki ima sedaj v g. Hacku res spretnega voditelja. Kdor potuje v Gorico in želi udobnosti, naj se nastani v tem hotelu, ki je v slovenskih rokah in ki ima v g. Hacku moža, ki zborna razume svojo stvar.

Krištofu Kolumbu mislijo postaviti spomenik v Rimu blizu papeževe palače (vaticana). V nedeljo 20 t. m. je minulo 400 let, kar je umrl ta imeniten mož, ki je odkril Ameriko.

O hudi nevihti s točo nam poroča prijatelj iz Kozjega na spodnjem Štajerskem. Njegov dopis se glasi:

Dne 8. maja se je koj popoldne nebo pooblačilo na vzhodni strani. Že ob 2. je jelo bliskati in po malem z vednim drdranjem grmeti.

Priplulo je nato strašno hudourje s točo, ki je padala kakor grah debela in je v par minutah pokrila vso zemljo, da je bila bela kakor po zimi. V nekaterih krajih, kakor pri sv. Nikolaju v Polju, na Vrhu, en del Zdol in Kozje je hudo po'olkla, še drugi dan jo je bilo tuintam dovolj. V Kozjem je v istem času strela udarila v mesnico in hlev g. Žani Kuželj. Udarila je na vrh šopelna, i se je kar na enkrat užgal in je začelo goriti kar s plamenom, ker je s slamo krt. K sreči so bili ljudje na enkrat vkup s požarno brambo, in so tako obranili, da ni zgorelo vse in se ni ogenj razširil. Samo en del strehe je uničen. Groze poln je bil ta dan a koj za t m je že sledil drugi dne 12. maja. Zopet je hudo rogovilila toča po Veterniku in Kozjem, in je uničila še prej ostale pridelke. Kar vej ce je toča trgala z drevja, da jih je bilo vse polno po tleh, hudourje je pa izoralo zemljo v hribovitih krajih in jo zaneslo v nižave. Bog se nas vendar usmili! — Lurškega romanja so se udeležili tudi naš č. g. kaplan dr. Janez Jančič. — Majijina družba se prav lepo razvija po naši župniji. — Vsem cenjenim bravcem pošilja srčne pozdrave in želi srečne in vesele binkošne praznike

Kozjanski novičar.

Za kratek čas.

Domača naloga Miškota Boltarjevega.

Popis prašiča.

Prašič je samostalnik moškega spola in domača žival. Prašič ima štiri suhe noge in vsaka diši po dimu. Na vsaki nogi je šunka (pršut). Prešič ima tudi mnogo klobas. Prešič je vmazan in jê slabo hrano, zato ker ima pečenko pri sebi. Klobas in pečenke ne vidimo, kadar teče, ker je pokrit s kožo in lasmi. Kadar je lačen, kruli in kadar ga koljejo, cvili zato, ker mu teče kri. Kadar prašiča imamo, hodimo v šolo, kadar ga zakoljemo, ne gremo v šolo. Potem jutri prinesemo v šolo koline. Prešič je dober. Prešič ima tudi meh. Na koncu ima okrogel rep.

(Lj Š.)

Brz ojav. „Slišite, krčmar, jaz tega ne razumem, kako to gre z brz ojavom.“ — „To ti je čisto lahko raztolmačiti,“ odgovori krčmar vašcanu. — „Vidiš, kadar psu zadej na konec repa stopiš, on isti čas spredaj zacvili. Misli si zdaj psa, ta je tanek kot žica (drat) a dolg od Ljubljane do Trsta. V Ljubljani ima rep, a v Trstu gobec. Kadar ga v Ljubljani vščipneš na rep, oglasi se isti čas v Trstu. To ti je vse tako priprosto.

Šaljivo vprašanje. Kaj jezi zdravnika najbolj? Kadar kdo kihne, a on mu mora odgovoriti: Na zdravje!“

(M. P.)

Naša slika.

Ni davno tega, kar smo poročali o groznem potresu v severnoameriškem mestu S. Francisco. Današnja slika nam kaže glavni del mesta, ki je pa zelo trpel vsled potresa. — Ogromne zgradbe, ki jih vidimo na sliki, so se skoro popolnoma porušile. V ulici »Market« opaziš res pravo ameriško gibanje in vrvenje z vozovi in peš. Palača s 14 nadstropji je uredništvo lista »Egsaminer«, v palači šte. 2 izhaja list »Kronikle«, poslopje šte. 3 pa je velikanski hotel.

Uganke.

I. Rešitev.

1) snop slame, 2) tele, vol, čevlji iz usnja prirce-nega iz goveje kože, 3) njegov kočijaž.

Prav sta jih rešila: Agrež Jožef in Pustišek Mihael na Zdolah. Obdarovan je bil takrat Agrež Jožef.

II Nove uganke

a	a	a	a	a
a	a	a	a	a
a	a	c	c	d
d	e	e	e	e
e	e	e	h	i
i	i	i	j	j
k	k	k	k	k
k	k	k	k	k
k	k	k	k	k
k	k	k	k	k
l	l	l	n	n
n	n	o	o	o
o	o	o	o	o
o	o	p	p	r
r	r	r	r	r
r	r	r	r	s
s	s	s	š	t
t	t	t	u	ž

vojak
moško ime,
kar berač prosi,
obertnik,
kmečka priprava,
vojna priprava,
poljedelec,
perutnina,
ime papeža,
mesto v Istri,
turška knjiga,
vse ga časti,
vprašanje,
žensko ime,
žganjarska priprava,
šolska reč,
rokodelec,
kletarska reč.

Kdor prav sestavi črke tega pravokotnika čita po vrsti gori označene besede. V prvem predalčku mora biti vedno črka K. Po sredi od od zgoraj dol dobiš ime slovenskega časopisa.

2) Včeraj so rekli: „bo“; jutri pa poreko: „je že bilo.“ Kaj je to?

(Pustišek Mihael.)

Kdor prav pogodi obe uganki in bo izžreban, prejme v dar od g. M. Pustiškega krasno vezan 1. letnik „Glasnika najsv. Src.“ Čas zgla-sitve do 4. junija.